

Arvid Simonsson – född i Mo 1700, död i Skee 1760

Greta Höglund

I förra numrets översikt över anorna till Oleana på Rönnö anges felaktig födelseplats för #10 Arvid Simonsson. Vi ger här korrekta data, ytterligare två generationer bakåt. – Arvid gifter sig i Skee 1724-06-14 med Gunnur Wernicksdotter från Allemarken, och dör där 1760-05-09, karakteriserad som ”en god umgängesman”.

Proband

SIMONSSON, ARVID. Född 1700-08-15 i Åseröd, Mo (O). (Far 1:1, Mor 1:2)

Generation I

1:1 f

TOLLESSON, SIMON. Bonde. Född 1653. Död 1728-01-05 i Åseröd, Mo (O). (Barn Proband)

Gift 1:0 1688-04-01 med efterföljande ana.

Barn:

SIMONSDOTTER, CESILIA. Född 1689-04-19 i Åseröd, Mo (O).

SIMONSDOTTER, ANNA. Född 1691-01-15 i Åseröd, Mo (O).

SIMONSSON, TOLLE. Född 1693 i Åseröd, Mo (O). Död 1693 i Åseröd, Mo (O).

SIMONSDOTTER, SIGRID. Född 1697-01-25 i Åseröd, Mo (O).

SIMONSSON, ARVID. Född 1700-08-15 i Åseröd, Mo (O). (Se Proband).

SIMONSSON, PER. Bonde. Född 1706-06-20 i Åseröd, Mo (O). Död 1758-12-10 i Mörkebacka, Skee (O).

Gift 2:o 1710-03-27 med TORKELSDOTTER, ELI. Född i RAMSTWETEN, MO, (O).

#1:2 m

PERSDOTTER, ANNA. Född 1670 i Karseröd, Mo (O). Död 1708-08-16 i Åseröd, Mo (O). (Barn Proband, Far 11:3, Mor 11:4). Gift 1688-04-01 med föregående ana.

är oklart om detta väcker någon större uppmärksamhet på Rönnö, säkerligen inte hos den sjuttonåriga Oleana.

Betydligt mera närliggande för Rönnöborna 1809 är storskiftet. Denna reform inleddes i Sverige redan 1749, och innebär att ”varje gårds ägor sammanfördes i ett fåtal lotter, så att byamännen kunde idka jordbruket var för sig” [1]. Under ledning av en utbildad lantmätare framställs en detaljerad karta, där varje jordlapp och varje liten bergknalle ges ett figurnummer och mäts upp på tiondelens kappland när. Därpå följer ägotaxering, där de olika figurerna graderas med avseende på bördighet, läge osv. Slutligen görs en skiftesläggning, med syfte att varje delägare skulle få mark till exakt lika värde.

Storskiftet av Rönnö blir inte särdeles dramatiskt. Det finns bara två delägare, Johannes Johannesson och Helena Halvordsdotter (nybliven änka - Anders Jonsson har avlidit 1804). Johannes får den norra delen av hemmagårderna och Helena den södra [2].

Vid föregående hemmansklyvning, när Olof Hanssons mark en gång delades mellan Nils Andersson och Halvard Haraldsson, klövs varanda teg på längden i två lika breda (snarare lika smala) tegar. Efter storskiftets genomförande kunde nu varje familj bruka större sammanhängande åkrar - en liten revolution i det tysta.

Utmarkerna, inkluderande holmarna (Kollen, Kollholmen, Gunnarsholmen och Vanarna), förblir oskiftade (de skulle komma att skiftas vid Laga skifte 1831). Kollen och Gunnarsholmen är bebodda med torpare, men Kollholmen och Vanarna används troligen som sommarbete för frigående får, ett bruk som behölls ända in på 1950-talet.

I januari 1813 vigs så Oleana i Tjärnö kyrka med Mattis Andersson från Tanum (mera om Mattis nedan). Oleana är då 21 år, ensam- arvinge till ett skärgårdshemman om 1/8 mantal, ett hyfsat gifte kan man tycka. Bröllopet står förstas i dagarna tre. De nygifta får väl disponera någon kammare hos Johannes och Anna. Och i november föds sonen Johannes Jacob, namngiven efter morfar (inte efter farfar, vilket annars var regel).

Ute i världen händer under tiden stora saker. Krigslyckan vänder för Napoleon. Under fyra dagar i oktober 1813 står vid Leipzig "den stora folkslaktningen", Europas dittills största krigsdrabbning. Napoleon